

Specifika chování u osob s autismem v kontextu zvýšené zátěže

Mgr. Kateřina Šulcová

Ředitelka Domova se zvláštním režimem

NAUTIS

Národní ústav
pro autismus, z.ú.

Charakteristické projevy poruch autistického spektra

- Tzv. „autistická triáda“:
 - Sociální interakce a sociální chování
 - Porucha sociální interakce se výrazně liší hloubkou postižení u jednotlivých dětí s PAS. Vždy je sociální intelekt vůči mentálním schopnostem člověka s PAS v hlubokém deficitu.
 - Komunikace
 - U dětí s PAS se projevuje na úrovni porozumění i vyjadřování, verbální i neverbální. Řeč u dětí s PAS nemusí být poškozena, vždy se ale vyskytují abnormality v komplexním řečovém vývoji.
 - Představivost, zájmy, hra
 - Podstatnou oblastí je rozvoj nápodoby. Tím je narušen i vývoj hry. Zájmy dětí s PAS mohou být stejné jako u vrstevníků, odlišná je ale vyšší míra zaujetí, neodklonitelnosti, ulpívavosti, stereotypie a četnosti opakování.

- Každý člověk s PAS má jiné projevy a z toho vycházející svá specifika.
- Obecně lze říci, že potíže lidí s PAS ve zvýšené zátěži vždy vycházejí ze zmíněné triády.

Obsační pravidla

- Snažit se mluvit přímo s klientem s PAS, ne s jeho doprovodem.
- Používat stručné věty, konkrétní informace předávat co nejjednodušeji.
- Vše vysvětlovat a ujistit se, že tomu klient rozumí.
- Důležitá je trpělivost.
- Pokud to lze, doplnit informace názorně.
- Snažit se vyhnout metaforám, ironiím nebo dvojsmyslům!
- Vhodné je upozornit okolí (nejlépe dopředu), že budou pracovat s člověkem s PAS (např. před lékařským vyšetřením) a připravit na jeho specifika.
- Pokud to lze, připravit na vyšetření (či jinou nezvyklou akci) dopředu i člověka s PAS.
- Pokud to lze, vyhnout se čekání.

Děkuji za pozornost.

katerina.sulcova@nautis.cz